

To jest błąd

Czy słyszycie czasem **podczas** zakupów albo spaceru, że Polacy mówią **inaczej** niż w dialogach i tekstach w waszych **podręcznikach**? Jest tak dlatego, że nie wszyscy mówią **poprawnie**. Niektóre błędy powtarzają się **dość** często. **Oto** kilka przykładów:

- Proszę **jeden pomarańcz**. – źle

Powinno być:

Proszę **jedną pomarańczę**.

Pomarańcza to owoc, a pomarańcz to kolor pomarańczowy.

- Daj **psowi** jeść. – źle

Powinno być:

Daj **psu** jeść.

W tym zdaniu jest celownik, czyli przypadek, który odpowiada na pytania „komu?” i

„czemu”? **Końcówka** celownika w rodzaju męskim to **faktycznie** -owi, ale słowo „pies”, **podobnie jak** „pan”, „brat”, „ojciec” czy „kot”, to **wyjątek** i w celowniku ma końcówkę -u (formy: „psu, panu, bratu, ojcu, kotu”). Słowa takie jak „syn”, „mąż” czy „wujek” nie są wyjątkami.

- – Ile płacę?

– 5 (pięć) **złoty** 27 (dwadzieścia siedem) groszy. – źle

Powinno być:

5 **złotych** 27 groszy

„Złoty” to nazwa polskiej **waluty**, mówimy (1) jeden złoty, ale 2 (dwa), 3 (trzy), cztery (4) złote (mianownik, liczba mnoga) oraz 5 (pięć) złotych, 6 (sześć) złotych i tak dalej (dopełniacz, liczba mnoga). **Brak** końcówki -ch to bardzo częsty błąd.

- Podoba mi się **te** miasto. – źle

Powinno być:

Podoba mi się **to** miasto.

to miasto – liczba pojedyncza, mianownik i biernik

te miasta – liczba mnoga, mianownik i biernik

- Będę za **półtora** godziny. – źle

Powinno być:

Będę za **półtorej** godziny.

„Półtora”, czyli jeden i pół to forma używana z rodzajem męskim i nijakim, np. „półtora roku”, „półtora jabłka”. „Godzina” jest słowem rodzaju żeńskiego i dlatego powinniśmy mówić „półtorej godziny”.

Słownictwo:

podczas + D. – w czasie

inaczej – w inny sposób, *EN in a different way*

podręcznik – książka do nauki czegoś, np. podręcznik do języka polskiego, podręcznik do matematyki

poprawnie – dobrze, bez błędów

dość – dosyć, *EN quite*

oto – używamy tego słowa, kiedy coś lub kogoś pokazujemy, przedstawiamy, prezentujemy

końcówka – ostatnia część, ostatni fragment czegoś

faktycznie – naprawdę, to fakt, tak jest

podobnie jak – tak jak

wyjątek – coś, co nie jest regułą, *EN exception*

waluta – pieniądze, *EN currency*

brak – kiedy kogoś lub czegoś nie ma

Ćwiczenie

1 Proszę wybrać poprawną formę.

1. Wolę **pomarańcz** / **pomarańczę** od koloru czerwonego.
2. Poznaliśmy się **póltorej** / **póltora** roku temu.
3. **Te** / **To** dzieci zachowują się za głośno.
4. **Te** / **To** miasto naprawdę trzeba zobaczyć.
5. Kilogram truskawek kosztuje 8 **złoty** / **złotych**.
6. Chcę kupić **synu** / **synowi** nowy samochód.
7. Chcę dodać do deseru **pomarańczę** / **pomarańcz**.
8. Spotkajmy się za **póltora** / **póltorej** godziny.
9. Mówiłam to swojemu **mężu** / **mężowi** wiele razy.
10. **Te** / **To** jeziora są bardzo czyste.

To jest błąd

Odpowiedzi do ćwiczenia

1. półtora, 3. Te, 4. To, 5. złotych, 6. synowi, 7. pomarańczę, 8. półtorej, 9. mężowi, 10. Te.